

آشنایی با «اختلال عضلانی دوشن»

دکتر انجمم السادات حسینی پور

از حالت نشسته از پاهای و بدنشان کمک می‌گیرند که به نشانه‌ی گاور^۱ معروف است. پیشرفت ضعف عضلانی به صورتی است که در سن ۶ سالگی ضعف عضلات، بارز و مشخص می‌شود و بیشتر این پسر بچه‌ها در سن ۱۲ سالگی زمین‌گیر می‌شوند و به صندلی چرخدار نیاز دارند. تا سن ۱۶ سالگی تنها حرکت جزئی بازوها بر جای می‌ماند و اشکالات تنفسی افزایش می‌یابد. در نهایت ایجاد انحصار سینه فقرات، عارضه جدی اسکلیوزیس را برای این افراد ایجاد می‌کند، که اگر شدید

باشد می‌تواند باعث دردناک شدن و محدود شدن کارآئی شود. ریه‌ها و دندنه‌های فوقانی نیز گاهی اوقات تغییر شکل می‌دهند. قلب نیز یک عضله است و در این اختلال صدمه می‌یابد. ولی در صورت درمان به موقع، بیماری قلبی قابل علاج است. عملکرد ریه نیز بستگی به درگیری عضلات

دیستروفی عضلانی دوشن^۲ یک بیماری پیشرونده‌ی درگیر کننده‌ی عضلات و ژنتیکی است که از طریق صفت مغلوب وابسته به جنس انتقال داده می‌شود و شیوع یک در هر ۳۵۰۰ پسر دارد. (۱)

پسربچه‌های مبتلا به این اختلال معمولاً تا قبل از ۲-۲ سالگی اشکالی در راه رفتن ندارند. بعد از مدتی والدینشان نسبت به تعویه‌ی راه رفتن غیر طبیعی یا اشکال در برخاستن از روی زمین، راحت زمین خوردن-اشکال در بالا رفتن از پله‌ها و عدم توانایی در دویدن یا انجام حرکت‌های ورزشی در

مقایسه با همسایان خود، نگران می‌شوند. بزرگ شدن غیرطبیعی عضلات پشت ساق پا^۳ و ضعف خفیف تا متوسط عضلات ابتدای اندام تحتانی، به صورت راه رفتن اردک‌وار^۴ و عدم توانایی در برخاستن راحت از روی زمین تظاهر می‌کند. این کودکان به طور مشخص برای برخاستن

تخریب عضله خواهد شد. (۱) تشخیص پس از تولد، توسط آزمون های ژنتیک انجام می شود. بعد از تولد، تشخیص توسط آزمایش خون و اندازه گیری کراتین کتیاز سرم^۵- نمونه برداری از عضله و (الکترومیوگرافی^۶) انجام خواهد شد. تاکنون درمانی برای بیماری ذکر نشده، اقدامات حمایتی- فیزیوتراپی و در صورت وقوع اسکلیوزیس، جراحی برای بیبود نسبی وضعیت بیمار کمک کننده است. (۲)

زیرنویس ها:

1. Duchenne Muscular Dystrophy*
2. calf muscles
3. wadding gate
4. Gower sign
5. Sck; serum eratin kinase
6. electromyography

● هرگونه اختلال ناشی از نقص در تغذیه سلولی را دیستروفی گویند.

صفاف دارد که مسؤول حرکت های تنفسی نفس سینه در دم و بازدم هستند. وقتی در گیری عضلات شدید باشد، اکسیژن و دی اکسید کربن در ریه ها به خوبی تبادل نخواهد شد که این موجب سردرد، اشکال در خواب، نقص در حال عمومی خوب داشتن و احساس خستگی در فرد می شود. گروه اندکی از این بیماران نیاز به دستگاه تنفسی مصنوعی برای ۲۴ ساعت شباهه روز دارند.

این بیماران ممکن است دچار چاقی و عقب ماندگی ذهنی بشوند. رگ ها به علت اشکال های تنفسی و گاهی در گیری عضله قلب و نارسایی قلبی عارض می شود (۲).

۲۰ تا ۳۰ درصد بیماران بیهده هوشی زیر ۷۰ دارند. این بیماری در اثر فقدان پروتئین دیستروفین به وجود می آید. زن مسؤول ساختن این پروتئین روى کروموزوم X قرار دارد. دیستروفین اطراف سلول های عضلانی برای محافظت ساختمان عضله، ساخته می شود و مانع از خروج عنصر داخل سلول عضلانی به فضای خارج از سلول می شود. بدون دیستروفین سلول عضلانی قابل تفوی خواهد بود و مواد بافت خارج سلولی وارد سلول عضله شده و باعث

منابع:

- Behrman, Richard E.& Kliegman, Robert (2004) Nelson Text book of Pediatrics (17 thed). part 27. chapter 600.
- <http://www.mdu.org.au/specific/mduclmd.html>.